

COMMISSIE VOORSTEL

zaaknummer: 514304
afdelingsnaam: BenO-Ruimtelijke Kwaliteit
steller: Marije Drost
telefoonnummer: 035 629 2067

onderwerp: Stadsfonds Hilversum 2020

Voorstel

1. Het College te adviseren over de concept *Uitvoeringsovereenkomst Stadsfonds Hilversum 2020*

Samenvatting

Het Stadsfonds bestaat bijna 5 jaar. Destijds op initiatief van ondernemers en maatschappelijke organisaties ingesteld, is het fonds in de afgelopen jaren een vaste waarde geworden voor de stad. In de *Uitvoeringsovereenkomst Stadsfonds Hilversum 2015-2019* zijn afspraken vastgelegd tussen gemeente en stichting Stadsfonds Hilversum over de werking van het fonds. De uitvoeringsovereenkomst loopt per 31 december 2019 af. Het college van B&W vraagt de commissie Economie & Bestuur te adviseren over de nieuwe *Uitvoeringsovereenkomst Stadsfonds Hilversum 2020*.

Stadsfonds

Vanaf 2015 kent Hilversum het Stadsfonds. Dit fonds is ingesteld op initiatief van ondernemers, culturele en maatschappelijke organisaties. Doel van het fonds is het leveren van een bijdrage aan het verbeteren van het economisch en maatschappelijk klimaat in Hilversum. Alle eigenaren en gebruikers van een niet-woning dragen financieel bij aan het fonds. De gemeente is een van deze eigenaren en gebruikers. De gemeente incasseert de gelden via een opslag van 10,25% op de OZB (Onroerende zaakbelastingen gebruikers en eigenaren van niet-woningen) en keert deze uit aan de stichting. Daarnaast droeg de gemeente via een subsidie van € 110.000 per jaar bij aan initiatieven met een stadsbreed karakter. Het Stadsfonds werkt met een indeling naar vijftien trekkingsgebieden. Het grootste deel van de ontvangen OZB-gelden (90%) uit een gebied komt weer beschikbaar voor dat trekkingsgebied. De overige gelden zijn voor stadsbrede initiatieven (5%) en ter dekking van de kosten van de organisatie (5%). Per jaar gaat het om een bedrag van ruim € 900.000.

Uitvoeringsovereenkomst

Aan de samenwerking tussen gemeente en de stichting ligt een uitvoeringsovereenkomst ten grondslag. De uitvoeringsovereenkomst regelt op hoofdlijnen de samenwerking tussen gemeente en stichting en de verantwoordingsvoorwaarden voor de stichting inzake opzet, financiering en subsidieverstrekking door de gemeente. De huidige uitvoeringsovereenkomst loopt af per 31 december 2019. In de overeenkomst is opgenomen dat de stichting een eindevaluatie opstelt. Op basis van de evaluatie wordt voorgesteld een nieuwe uitvoeringsovereenkomst te sluiten.

Evaluatie

De stichting heeft de gemeente op 1 oktober 2019 de *Evaluatie 5 jaar Stadsfonds Hilversum 2019* aangeboden. De evaluatie kijkt terug op de eerste periode van het Stadsfonds. De gemeente is een van de partijen die inbreng geleverd heeft voor de evaluatie. Het college van B&W deelt de conclusies over de afgelopen periode, steunt de aanbevelingen voor komende jaren en doet in dit voorstel nog enkele praktische suggesties aan het Stadsfonds om de effectiviteit en samenwerking verder te verbeteren.

Argumenten

1. *Het Stadsfonds heeft aantoonbaar en in belangrijke mate bijgedragen aan een betere samenwerking tussen ondernemers, culturele en maatschappelijke organisaties.*
 - 1.1. In het centrum (Centrum Hilversum) en op het Arenapark (Vastgoed Owners Collectief) zijn nieuwe organisaties opgericht. Gebruikersverenigingen op Arenapark/Laapersveld en op het Media Park zijn in voorbereiding.
 - 1.2. Bestaande samenwerkingsverbanden, zoals die op De Gijsbrecht en op de werklocaties Havenkwartier, Kerkelanden en de Zeverijnstraat (OVZuidWest), zijn geprofessionaliseerd.
 - 1.3. Tussen gebieden onderling en cross sectoraal (tussen ondernemers, culturele en maatschappelijke organisaties) wordt steeds vaker samengewerkt. Vaak op basis van concrete activiteiten. In de evaluatie worden allerlei voorbeelden genoemd, zoals de Snapchat Monumentenroute (Roland Holst College met Dudok Architectuur Centrum), het Zilveren Camerafestival (Museum Hilversum met ondernemers Havenstraat/Vaartweg en Centrum) en het ontmoetingscentrum in de Riebeeck Galerij (Versa Welzijn met ondernemers).
 - 1.4. Uit de evaluatie blijkt dat een groot aantal respondenten (87%) het Stadsfonds een goede manier vindt om samenwerking te bevorderen.
2. *Op basis van bijdragen uit het Stadsfonds zijn tal van bestaande activiteiten versterkt en nieuwe activiteiten gerealiseerd die substantieel bijdragen aan het economisch en maatschappelijk klimaat*
 - 2.1. Binnen georganiseerde trekkingsgebieden wordt gewerkt met jaarplannen. Wanneer (nog) geen sprake is van een organisatie zijn toekenningen gebaseerd op losse aanvragen. Op basis van jaarplannen en losse toekenningen zijn afgelopen jaren gebiedsmanagers aangesteld en is geïnvesteerd in allerlei activiteiten, zoals de realisatie van cameratoezicht, verlichting, signing en aankleding van openbare ruimte, bijeenkomsten voor ondernemers en organisaties, evenementen gericht op bezoekers, marketing, het opstellen van visies en doen van onderzoek.
 - 2.2. Bij stadsbrede activiteiten gaat het vaak om evenementen (bijvoorbeeld de Zilveren Camera, Hilversum Alive, Dutch Media Week, Sinterklaasintocht, Melkhuisje Masters en City Run), maar ook wel om andere activiteiten, zoals die op het gebied van uitstraling (nieuwe verlichting in de stad) of duurzaamheid (onderzoek naar stedelijke logistiek).
 - 2.3. Uit de enquête die is uitgevoerd in het kader van de evaluatie blijkt dat het merendeel van de respondenten (74%) van mening is dat de activiteiten zonder bijdrage van het Stadsfonds niet tot stand gekomen zouden zijn.
3. *Nieuwe overeenkomst is nodig om het Stadsfonds voor te kunnen zetten*
 - 3.1. De evaluatie laat zien wat de meerwaarde is van het Stadsfonds en dat breed draagvlak bestaat voor het voortzetten van het fonds.
 - 3.2. De huidige uitvoeringsovereenkomst loopt per 31 december 2019 af. Zonder nieuwe uitvoeringsovereenkomst ontvangt de stichting vanaf 2020 geen subsidie meer en kan de stichting geen nieuwe gelden meer toekennen.
 - 3.3. In een uitvoeringsovereenkomst worden de afspraken tussen gemeente en stichting vastgelegd. Dit geeft zekerheid over de werking van het fonds en maakt de jaarlijkse cyclus van subsidieverzoek en subsidiebeschikking eenvoudiger.
 - 3.4. Door het sluiten van een meerjarige uitvoeringsovereenkomst hebben stichting en trekkingsgerechtigden meerjarig zekerheid over het beschikbaar komen van gelden.
 - 3.5. De gemeente droeg afgelopen jaren via een subsidie € 110.000 per jaar bij aan initiatieven met een stadsbreed karakter. In de nieuwe uitvoeringsovereenkomst is voorzien in het voortzetten van deze subsidie.
 - 3.6. In de nieuwe uitvoeringsovereenkomst zijn de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie en de nieuwste inzichten over samenwerking tussen gemeente en de stichting verwerkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat de organisatiekosten niet meer zijn gemaximeerd tot 5%, maar dat dit een streefwaarde is geworden.
 - 3.7. De overeenkomst wordt gesloten voor opnieuw een periode van 5 jaar. Dit biedt gemeente en stichting een natuurlijk moment om de uitvoeringsovereenkomst na 5 jaar te herijken op basis van de dan geldende inzichten.

Kanttekeningen

1. *Uit de evaluatie en de samenwerking tussen Stadsfonds en gemeente volgt een aantal aanbevelingen.*
 - 1.1. De uitvoeringsovereenkomst is het middel van de gemeente om te sturen op het realiseren van de doelen van het fonds, te weten bijdragen aan verbeteren van het economisch en maatschappelijk klimaat van Hilversum. Door de aanbevelingen op te nemen in de uitvoeringsovereenkomst wordt geborgd dat de stichting hiermee aan de slag gaat.
 - 1.2. De stichting zal in overleg met betrokken partijen de afbakening van trekkingsgebieden onder de loep nemen. Het gaat in ieder geval om de trekkingsgebieden Arenapark/Laapersveld, De Gijsbrecht, de Spoorzone en Werklocatie ZuidWest. Dit zal in enkele situaties leiden tot aanpassingen van trekkingsgebieden.
 - 1.3. De stichting zet in op zelforganisatie van trekkingsgebieden. Zelforganisatie houdt in dat de organisatie in het gebied de gelden krijgt uitgekeerd op basis van een bij het Stadsfonds ingediend jaarplan en geen individuele aanvragen (per project) meer hoeft in te dienen. In de trekkingsgebieden Centrum en De Gijsbrecht wordt al op deze wijze gewerkt. Dit model zal ook worden uitgerold naar andere gebieden, zoals Arenapark, Media Park en Werklocatie ZuidWest. De rol van de stichting kan zich hier beperken tot het beoordelen van jaarplannen op basis van een samenhangend programma. Dit scheelt tijd voor de stichting, wat een gunstig effect heeft op de organisatiekosten.
 - 1.4. Het is niet waarschijnlijk dat in alle trekkingsgebieden een vorm van zelforganisatie tot stand komt. In sommige gebieden is de samenhang daarvoor te beperkt. De stichting blijft zich komende jaren inzetten op het activeren van niet-georganiseerde trekkingsgebieden. Doel is dat de gebiedsgerichte gelden zo veel als mogelijk ten goede komen aan het trekkingsgebied waaruit deze gelden voortkomen. De stichting werkt hierbij nauw samen met het Platform Economie.
 - 1.5. Om te komen tot een versterkte organisatiegraad in die trekkingsgebieden waar dat nog beter kan, is het college voorstander van een stevige en gecoördineerde aanpak tussen Stadsfonds, Hilversum Marketing, de gemeentelijke relatiebeheerders bedrijven en de buurtcoördinatoren. Hiermee ontstaat meer slagkracht, dan het Stadsfonds alleen kan realiseren. Een integrale aanpak is efficiënter en effectiever, waardoor de benodigde inzet van het Stadsfonds, met bijbehorende kosten, beperkt kunnen worden.
 - 1.6. De gelden in het Stadsfonds worden bijeengebracht door alle eigenaren en gebruikers van niet-woningen. Niet iedereen is bekend met het Stadsfonds. De bekendheid verschilt ook per sector. De stichting blijft zich komende jaren inzetten voor het verder vergroten van de bekendheid van het Stadsfonds en zal daarvoor gebruiken maken van de mogelijkheden van Hilversum Marketing. De stichting werkt hierbij nauw samen met de gemeente en organisaties c.q. overlegplatformen op het gebied van onder andere arbeidsmarkt, cultuur, marketing, sport, onderwijs, zorg en welzijn. Door te zoeken naar efficiëntie van samenwerking, bijvoorbeeld met Hilversum Marketing, kunnen de organisatiekosten worden beperkt.
 - 1.7. In de evaluatie wordt gesproken over een andere rol van de Adviesraad. De Adviesraad heeft nu nog statutair een rol bij de toekenning van gelden aan stadsbrede initiatieven. Dit vraagt veel tijd waardoor de oorspronkelijk bedoelde rol van de Adviesraad, namelijk het op regelmatige basis voeren van gesprek met het bestuur over strategisch thema's ondersneeuwt. Ook verschilt de mate waarin de leden van de Adviesraad de rol als ambassadeur vervullen. De toekenning van stadsbrede gelden zal bij het bestuur van de stichting komen te liggen. Dat is in feite al de praktijk, maar statutair nog niet zo vastgelegd. Het bestuur zal de gewijzigde rol in afstemming met de Adviesraad uitwerken en de benodigde wijzigingen doorvoeren, waaronder het aanpassen van de statuten van de stichting. Uitgangspunt voor de samenwerking tussen Stadsfonds en gemeente is dat de gemeente (bestuurlijk of ambtelijk) in een Adviesraad wel meedenkt over strategische thema's, maar niet adviseert over individuele aanvragen.
 - 1.8. Het college is er voorstander van om de advisering van het Stadsfonds breder te trekken dan alleen de Adviesraad en ziet daarvoor een rol weggelegd voor het Platform Economie. In het Platform Economie werken gebiedsgerichte organisaties (zoals Arenapark, Centrum, De Gijsbrecht, Media Park, OV ZuidWest), themagerichte organisaties (zoals Hilversum Marketing, Werkgeversservicepunt G&V, Media Perspectives) en andere organisaties (BV Hilversum, Stadsfonds, gemeente) aan de economische ontwikkeling van Hilversum. Door het platform wordt gewerkt aan een Agenda Economie & Media. Deze kan de stichting Stadsfonds benutten bij het maken van afwegingen rond aanvragen. De Adviesraad adviseert het bestuur dan over strategische thema's rond het functioneren van de stichting.

- 1.9. In de uitvoeringsovereenkomst wordt het maximumpercentage voor organisatiekosten losgelaten. Het huidige maximum van 5% kan knellen wanneer extra inzet nodig is voor het activeren van niet-georganiseerde gebieden en het verder vergroten van de bekendheid van het Stadsfonds. De 5% blijft wel de streefwaarde. Het college is van mening dat een dergelijk besluit bij het fonds zelf hoort te liggen. Het college vindt het wel wenselijk dat het fonds vasthoudt aan het huidige percentage, omdat het een stimulans is om efficiënt te kijken naar samenwerkingsverbanden in de stad die het Stadsfonds kunnen ondersteunen bij de uitvoering. Door de samenwerking op te zoeken kunnen kosten worden bespaard.
- 1.10. Diverse aanbevelingen hebben betrekking op het operationele proces. Procedures binnen het stadsfonds kunnen eenvoudiger, flexibeler, transparanter, korter en sneller. Hier zijn afgelopen jaren al de nodige stappen in gezet. Dit blijft echter een aandachtspunt. In de evaluatie worden genoemd: transparantie in de motivatie van toekenningen en afwijzingen, de boekhouding (deels uitbesteden, automatiseren, vereenvoudigen) en het ontbreken van een klachtenprocedure.

Financiën, middelen & capaciteit

De consequenties voor middelen en capaciteit zijn al verwerkt. In de Verordening OZB is net als voorgaande jaren de opslag van 10,25% op OZB-niet woningen verwerkt. In de Programmabegroting 2019 zijn net als voorgaande jaren de lasten van € 110.000 voor stadsbrede initiatieven verwerkt.

Uitvoering

Gemeente en stichting werken samen op basis van de nieuwe uitvoeringsovereenkomst.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Evaluatie 5 jaar Stadsfonds Hilversum 2019
2. Uitvoeringsovereenkomst Stadsfonds Hilversum 2020